

Vocea noastră (2)

Cauza pentru care Dumnezeu a îngăduit aceste ispite și încercări sunt păcatele neascultării noastre. Am urmărit în cei aproape o sută de ani acestea, de la primul și al doilea război mondial, cu toate implicațiile de până astăzi: nesinceritatea, moleșeala, nepăsarea, indiferentismul, trândăvia, nestatornicia și alte mari neajunsuri.

Om din marea societate este și monahul venit în mica societate a unei mănăstiri. „Dotat” cu aceleași defecte sufletești, el și le cultivă în obștea în care intră. Ca și în domeniul militar, o adunătură din toată lumea. Bun a fost afară, bun este și înăuntru, după cum glăsuiește un proverb chinezesc: „Omul bun în zile rele e tot bun ca-n zile bune”.

Primești un tânăr cu Facultatea de Teologie sau altă facultate absolvită, te impresionează la prima vedere cu greutatea studiilor și cu puțină evlavie și hotărâre de a-și închina viața în mănăstire. După o verificare de un an, doi sau mai mult, îl recomanzi pentru îmbrăcare sau rasoforie. Mergi mai departe - o tundere în monahism, o diaconie sau preoție. În postura aceasta se uită pe sine, devine mare sfătuitor, îndrumător, doritor de locuri sfinte - Ierusalim, Sfântul Munte, dacă se poate -, de o bursă în străinătate. Ajuns acolo, învață engleză, germană, franceză și o scolastică protestantă. Începe să lepede rasa, dulama, rămâne în „durligile goale”, în cravată, elegant, cu cursurile în geantă pe străzile Romei sau ale altei metropole europene. Sosit în țară, se vrea autor de cărți, publicist, plasat unde ar fi un post de viitor. Mașina la scară, salariu dolidora, un sobor select, o predică frumoasă, o masă sofisticată - „pace tuturor”! Prostimea ascultă, fiecare se întoarce acasă la mizeria cunoscută, într-o familie schilodită și nimeni nu-l mai cercetează în lipsurile lui.. Și, așa cum spune zicala românească: „Toate-s bune și frumoase, de la care ne tragem foloase”. Și cine este el, de fapt, de unde a odrăslit? Nu-i decât fiul țăranului nostru, smerit, credincios, răbdător, ascultător până la moarte și moartea pe altarul luptelor de la Podul Înalt, Războieni, Mărășești, Oituz, Odessa, Harkov, Crimeea, Pitești, Gherla, Aiud, până în zilele noastre. Țăranul acesta luptă și trebuie acum să lupte cu cei ce vor să ne fure și sufletele prin „buletinele electronice”.

Un alt aspect al nesincerității, în genere, și al nesincerității noastre: ca duhovnic, de nevoie, mai primesc spovedania câte unui viețuitor din mănăstire sau din alte părți. Îmi spune de toate, dar tocmai esențialul, că vrea să plece, rămâne ascuns, ca un spin în sufletul lui, deși știe că a doua zi va trimite cheile de la chilie printr-un alt viețuitor din obște.

Un caz mai semnificativ, ce dovedește că o parte din monahii noștri trăiesc fără de grijă de curățirea păcatelor, de înnoirea prin Duhul Sfânt, spre a se povățui spre toată dreptatea (In. 16: 3): Îmi spune unul: „Sunt în mănăstirea asta de aproape un an și nu sunt pus în nici un post și nu beneficiez de concediu. Trebuie să plec să-mi asigur cartea de muncă la o mănăstire de viitor”. Ceea ce sapă la rădăcina răutăților este mândria, care ne desparte de dragostea lui Dumnezeu. Toți sfinții sau socotit nevrednici de Dumnezeu și și-au arătat vrednicia care constă în smerenie. Câtă distanță este între monahul de azi și spusele Sf. Isaac Sirul: „Plânsul este lucrarea esențială a adevăratului nevoitor al lui Hristos, plânsul să fie lucrarea lui din clipa nevoinței și până la săvârșirea nevoinței”.

Dar ce ar trebui să fie chipul monahului? Ni-l descrie Sfântul Antonie (de Siya) în testamentul lăsat obștii sale: „Bolnavii să fie cercetați pururea și îngrijiți cu dragoste. Apoi pe frați îi îndeamnă să nu slăbească în rugăciune, să aibă dragoste unul fața de altul, să-și păzească trezvia și să nu lase mânia să-i stăpânească, înlăturând vorbele urâte; să se supună Stareților lor, să-și păstreze fecioria trupului și a sufletului, să se hrănească potrivit rânduielilor, să taie din rădăcini patima beției și să nu se abată nicidecum de la viața de obște a mănăstirii. (...) În viața de obște să fiți toți de o seamă, atât trupește cât și sufletește, în îmbrăcăminte și hrană, așa cum ne învață Sfinții Părinți. (...) Săracului ce vine la voi să-i dați de mâncat și de băut din destul și să faceți milă cu el, căci altfel locui acesta sfânt va săraci. Monahii sănătoși să nu fie scutiți de ascultare cu nici un chip și asta pentru mântuirea lor.”

Fie ca rugăciunea din Paraclisul Maicii Domnului să ne fie călăuzitoare: „Mută să fie gura păgânilor care nu se închină cinstitei și sfintei icoanei tale celei zugrăvită de Sf. Apostol și Evanghelist Luca, ceea ce se cheamă povățuitoare”.

Protos.. Iustin PÂRVU